

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Διαμεσολάβηση>Διαμεσολάβηση σε χώρες της ΕΕ Διαμεσολάβηση σε χώρες της ΕΕ

Πορτογαλία

Η διαμεσολάβηση είναι ένας από τους μηχανισμούς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (ΕΕΔ) στην Πορτογαλία, μαζί με τη διαίτησα και τα ειρηνοδικεία. Ο νόμος αριθ. 29/2013 της 19ης Απριλίου 2013 (στο εξής: νόμος για τη διαμεσολάβηση) θεσπίζει το εθνικό πλαίσιο για τη διαμεσολάβηση ως έναν από τους μηχανισμούς ΕΕΔ. Ο νόμος καθορίζει τις γενικές αρχές που εφαρμόζονται στη διαμεσολάβηση στην Πορτογαλία —ανεξάρτητα από τη φύση της διαφοράς που αποτελεί το αντικείμενο της διαμεσολάβησης— και τους κανόνες για τη διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, τους διαμεσολαβητές και τη δημόσια διαμεσολάβηση. Ο νόμος για τη διαμεσολάβηση περιέχει τους ακόλουθους ορισμούς:

η «διαμεσολάβηση» αποτελεί μορφή εναλλακτικής επίλυσης διαφορών η οποία διεξάγεται από δημόσιες ή ιδιωτικές οντότητες και στο πλαίσιο της οποίας δύο ή περισσότερα μέρη διαφοράς προσπαθούν οικειοθελώς να καταλήξουν σε συμφωνία με τη βοήθεια διαμεσολαβητή·

ο «διαμεσολαβητής» είναι αμερόληπτος και ανεξάρτητος τρίτος, χωρίς εξουσία λήψης αποφάσεων που δεσμεύουν τα μέρη που συμμετέχουν στη διαμεσολάβηση, ο οποίος βοηθά τα μέρη να καταλήξουν σε συμφωνία για την οριστική διευθέτηση της διαφοράς τους.

Φύση της διαμεσολάβησης και των συμφωνιών που συνάπτονται μέσω διαμεσολάβησης

Η προσφυγή σε διαμεσολάβηση είναι καθαρά **προαιρετική**. Η διαδικασία διαμεσολάβησης είναι **εμπιστευτική**. Η εμπιστευτικότητα αυτή μπορεί να αρθεί μόνο για λόγους δημόσιας τάξης —ιδίως για την προστασία του υπέρτερου συμφέροντος παιδιού— ή όταν διακυβεύεται η σωματική ή ψυχολογική ακεραιότητα προσώπου, ή όταν είναι αναγκαίο για την εφαρμογή ή την εκτέλεση της συμφωνίας που επιτεύχθηκε μέσω διαμεσολάβησης, και μόνο στον βαθμό που είναι αναγκαίος στην πράξη για την προστασία των οικείων μερών. Το περιεχόμενο των συνεδριών διαμεσολάβησης **δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αποδεικτικό στοιχείο** από δικαστήριο.

Η συμφωνία που συνάπτεται μέσω διαμεσολάβησης είναι **εκτελεστή** εφόσον:

αφορά διαφορά που μπορεί να υπαχθεί σε διαμεσολάβηση και ο νόμος δεν απαιτεί επικύρωσή της από δικαστήριο·

τα μέρη έχουν την ικανότητα να συνάψουν τέτοια συμφωνία·

επιτεύχθηκε μέσω διαμεσολάβησης που διεξήχθη σύμφωνα με τους όρους του νόμου·

το περιεχόμενο της δεν αντιβαίνει στη δημόσια τάξη·

η σύναψή της πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή διαμεσολαβητή εγγεγραμμένου στον κατάλογο διαμεσολαβητών που τηρεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Ο εν λόγω κατάλογος είναι διαθέσιμος **εδώ**.

Συμφωνία η οποία συνήφθη μέσω διαμεσολάβησης που διεξήχθη σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ και η οποία πληροί τους όρους των στοιχείων α) και δ) ανωτέρω είναι εκτελεστή αν είναι επίσης εκτελεστή βάσει της νομοθεσίας του εν λόγω άλλου κράτους μέλους.

Τομείς στους οποίους η προσφυγή στη διαμεσολάβηση είναι νομικά δυνατή και/ή ιδιαίτερα συνήθης

Διαμεσολάβηση επιτρέπεται σε αστικές, εμπορικές, οικογενειακές, εργατικές και ποινικές υποθέσεις. Στους τρεις τελευταίους ανωτέρω τομείς υπάρχει σύστημα δημόσιας διαμεσολάβησης, κάθε δε τομέας διέπεται από τους δικούς του ειδικούς κανόνες.

Τα ειρηνοδικεία διαθέτουν υπηρεσία διαμεσολάβησης η οποία είναι αρμόδια να διαμεσολαβεί σε οποιοσδήποτε διαφορές που μπορούν να υπαχθούν σε διαμεσολάβηση, ακόμη και αν δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του ειρηνοδικείου.

Καθεστώς των διαμεσολαβητών

Ο νόμος για τη διαμεσολάβηση περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο που καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των διαμεσολαβητών (άρθρα 23 έως 29). Οι διαμεσολαβητές πρέπει επίσης να τηρούν τον **ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για τους διαμεσολαβητές**.

Δεν υπάρχει δημόσιος φορέας υπεύθυνος για την εκπαίδευση των διαμεσολαβητών· οι διαμεσολαβητές εκπαιδεύονται από ιδιωτικούς φορείς που είναι πιστοποιημένοι από τη Γενική Διεύθυνση Πολιτικής για τη Δικαιοσύνη (Direção-Geral da Política de Justiça) βάσει του υπουργικού εκτελεστικού διατάγματος (Portaria) αριθ. 345/2013 της 27ης Νοεμβρίου 2013.

Κόστος της διαμεσολάβησης

Για τη χρήση της **δημόσιας υπηρεσίας οικογενειακής διαμεσολάβησης** κάθε μέρος που συμμετέχει στην υπόθεση βαρύνεται με τέλος 50 EUR, με εξαίρεση τις ακόλουθες περιπτώσεις:

αν έχει χορηγηθεί νομική συνδρομή (ευεργέτημα πενίας)·

αν η υπόθεση έχει παραπεμφθεί σε διαμεσολάβηση με απόφαση δικαστικής αρχής βάσει του άρθρου 24 του γενικού καθεστώτος της αστικής διαδικασίας ρύθμισης της γονικής μέριμνας (Regime Geral do Processo Tutelar Cível)·

αν, κατόπιν αιτήματος των μερών ή με τη συγκατάθεσή τους, τα μέρη έχουν παραπεμφθεί σε διαμεσολάβηση με απόφαση δικαστικής αρχής ή από την επιτροπή για την προστασία των παιδιών και των νέων στο πλαίσιο εκκρεμούς διαδικασίας προστασίας παιδιού.

Η χρήση της **δημόσιας υπηρεσίας ποινικής διαμεσολάβησης** είναι δωρεάν.

Για τη χρήση της **δημόσιας υπηρεσίας εργατικής διαμεσολάβησης** κάθε μέρος που συμμετέχει στην υπόθεση βαρύνεται με τέλος 50 EUR, με την επιφύλαξη της χορήγησης νομικής συνδρομής (ευεργετήματος πενίας).

Πέραν των ανωτέρω τελών για τη χρήση των δημόσιων υπηρεσιών διαμεσολάβησης, **οι διαμεσολαβητές που είναι εγγεγραμμένοι για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών χρεώνουν επίσης αμοιβές**· τα ποσά των αμοιβών είναι καθορισμένα, αλλά εξαρτώνται από το εάν επιτεύχθηκε ή όχι συμφωνία και από τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν προς τον σκοπό της επίτευξης συμφωνίας.

Στην περίπτωση της **διαμεσολάβησης στα ειρηνοδικεία**, αν επιτευχθεί συμφωνία, κάθε μέρος χρεώνεται με τέλος 25 EUR.

Το **κόστος της ιδιωτικής διαμεσολάβησης** καθορίζεται από τον διαμεσολαβητή που έχουν επιλέξει τα μέρη.

Άλλες χρήσιμες πληροφορίες

Ο κυβερνητικός φορέας που είναι αρμόδιος για τη ρύθμιση της δημόσιας διαμεσολάβησης είναι η Γενική Διεύθυνση Πολιτικής για τη Δικαιοσύνη (Direção-Geral da Política de Justiça – DGPJ), μέσω του υπαγόμενου σ' αυτήν Γραφείου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών (Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios – GRAL). **Γενική Διεύθυνση Πολιτικής για τη Δικαιοσύνη**. Η DGPJ δεν παρέχει πληροφορίες για την εξεύρεση διαμεσολαβητή, αλλά τηρεί **καταλόγους διαμεσολαβητών στις δημόσιες υπηρεσίες διαμεσολάβησης**. Σύμφωνα με τη νομοθεσία για τη δημόσια διαμεσολάβηση, μόλις ληφθεί η απόφαση για προσφυγή σε διαμεσολάβηση, επιλέγεται αυτόματα διαμεσολαβητής.

Τελευταία επικαιροποίηση: 25/01/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.